

Українське релігієзнавство

Бюлетень
Української Асоціації релігієзнавців
і Відділення релігієзнавства
Інституту філософії
імені Г.С. Сковороди НАН України

01001, Київ-1, вул. Трьохсвятительська, 4. Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
тел./ факс: (0-44) 229-48-12; тел.: (0-44) 229-04-18; email: uar-press@online.ua

1. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

Згідно з постановою Президії ВАК України від 15.01.2003 р. №7-05/1, до друку приймаються лише наукові статті, які мають такі необхідні елементи:

- постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Рукописи для публікації в наступних числах бюлетеня подаються до редакції в одному роздрукованому примірнику (через 1,5 інтервали) і в електронному варіанті (формат RTF¹) на дискеті 3,5" (чи CD) обсягом 0,5 друк. арк. (прибл. 20 тис. знаків із пропусками).² Роздрукований примірник статті та її електронний варіант мусять бути ідентичними. Шрифт: *Arial*, 12 чи *Times New Roman*, 12. Автоматичних переносів по тексту не розставляти.

На першій сторінці тексту статті автор обов'язково подає короткі відомості про себе. А саме:

¹ Через свою текстову структуру формат RTF (Rich Text Format) набагато безпечніший із погляду поширення комп'ютерних вірусів, у той час, як файли формату DOC є одним з інструментів передачі вірусів між комп'ютерами. Таким чином, створений і збережений Вами в редакторі MS Word текст у форматі DOC (або в текстовому редакторі OpenOffice.org / LibreOffice Writer у форматі ODF (.odt)), Ви мусите «зберегти як...» формат RTF.

² Точну кількість символів із пропусками у статті в Microsoft Word визначає опція «Статистика» (у версіях MS Word 95-2003 див. меню «Сервіс»), а OpenOffice.org Writer – «Кількість слів» (див. меню «Сервіс»).

1. Прізвище, ім'я, по батькові;
2. Науковий ступінь, вчене звання;
3. Місце роботи / навчання (повна назва установи), посада;
4. Контактні поштова (а за наявності й електронна) адреса і телефон.
5. Через декілька відступів, з крайнього лівого боку зазначається індекс УДК.³
6. Далі, через один відступ по центру, подається назва статті.

Основному тексту статті передують **коротка преамбула**, в якій автор чіткими блоками викладає:

- 1) «**Постановку проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями**», розкривається *актуальність* та *новизну* проблеми дослідження.
- 2) «**Стан розробленості теми в науці**», подає *аналіз останніх досліджень і публікацій*, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, *виділення невирішених раніше частин загальної проблеми*, котрим присвячується означена стаття.
- 3) «**Формулює цілі статті (постановку завдання)**», зазначає *об'єкт та предмет дослідження*, а також *мету і завдання дослідження*.

Обсяг вказаних блоків статті мусить бути коротким (щонайменше 2-4 речення), але обов'язково виділеним окремими абзацом.

У викладі **основного матеріалу** дослідження (з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів) зазначається *методологічна* та *теоретична* основа дослідження, *теоретичне* і *практичне* його значення.

«**Висновки**» оформляти такими чином, щоб чітко відстежувалися *результати дослідження*, а також *перспективи подальших наукових розвідок* з означеної у статті проблематики.

На останній сторінці тексту статті мають бути розміщені короткі (3-4 речення) **анотації** українською, російською та англійською мовами, а також ключові слова (українською, російською та англійською). Анотації повинні обов'язково містити ім'я та прізвище автора статті (1), її назву (2) та стислу інформацію про основні ідеї та висновки статті (3). Україномовна, російськомовна та англійськомовна анотації мають бути *ідентичними за змістом*.

Анотації починаються фразами: «У статті такого-то автора [прізвище, ім'я, по батькові] «[назва статті]»...», «В статтю такого-то автора [фамилія, ім'я, отчество] «[название статьи]»...», «In the article of...»;

Або: «Стаття такого-то автора [прізвище, ім'я, по батькові] «[назва статті]» присвячена (і т.п.)...» і т.д.

³ Див.: на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (www.nbuv.gov.ua): Універсальна десяткова класифікація (УДК): [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/libdoc/udc.htm#3>] або в 53 числі «Українського релігієзнавства» [Кодування дисертацій: УДК. 21 Релігія, атеїзм. – С. 196-197].

Оформлення посилань:

- ✓ **Посилання в статті на використані джерела слід наводити на нижньому колонтитулі сторінки (так звані «підрядкові посилання») за їх наскрізною нумерацією у відповідності до існуючого **бібліографічного стандарту**.⁴ Підрядкові посилання наводяться арабськими цифрами за наскрізною нумерацією (1, 2, 3, ...) і створюються в MS Word 95-2003 з меню «Вставка», в MS Word 2007 та 2010 – з вкладки панелі інструментів «Посилання» або ж виведеною на панель швидкого доступу кнопкою «Вставити виноску»; в OpenOffice.org / LibreOffice Writer з меню «Вставка».**

Приклад оформлення посилання:

Цитата в тексті:

«Станом на 01.01.99 р. в Україні діє 21,8 тис. релігійних організацій, в т.ч. майже 21,1 тис. громад 80 конфесій, течій і напрямків».¹

¹ Бондаренко В. Релігійна ситуація в Україні і перспективи її розвитку // Релігійна свобода: природа, правові і державні гарантії: Науковий щорічник. – К., 1999. – С. 73].

Якщо цитована праця в оригіналі не є україномовною, то в посиланні її автор (автори), назва та місце видання подаються мовою оригіналу і на українську не перекладаються). (**Список використаних джерел у кінці статті не подається.**)

Цитати з іншомовних джерел (у тому числі й з російськомовних) наводяться автором в українському перекладі (або з офіційного україномовного видання, або ж у випадку відсутності останнього автор здійснює переклад сам). Посилання наводити у відповідності з існуючим стандартом.

- ✓ **Посилання на тексти Біблії подавати прямо в тексті в овальних дужках згідно з прийнятим міжнародним стандартом⁵ (скорочена назва книги Біблії, розділ, двокрапки, вірш / вірші).**

Наприклад: (Мк. 1:9) (де «Мк.» – Євангелія від Марка, «1» – розділ 1, «9» – вірш 9. Скорочені назви всіх книг Біблії наводяться в 21 числі бюлетеня (див.: Бібліографічний стандарт назв книг Біблії // Українське релігієзнавство. – № 21. – 2002. – С. 138-140).

***Неправильно оформлені наукові статті
до розгляду не приймаються і не друкуються***

⁴ Див.: Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Українське релігієзнавство. – № 51. – 2009. – С. 202-208.

⁵ Це стосується і посилань на тексти інших священних книг, наприклад, Корану, Книги Мормона, Бхагавад Гіти та ін.

2. ВИМОГИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ СТАТЕЙ ДО ДРУКУ

1. Загальні вимоги:

- століття подавати латиною (наприклад: XI, XX чи XXI ст.);
- якщо роки, про які пише автор, відносяться до XX століття, то після названого року або писати це століття, або ж зазначати «м.ст.»;
- в тексті не розривати слова переносами;
- писати не «на Україні», а «в Україні»;
- відрізняти «дефіс» (-) і «тире» (–);
- конфесій нерелігійних немає, а тому писати не «релігійні конфесії», а просто «конфесії», але є «православна конфесія», «буддійські конфесії» і т.п.

2. Букви-літери й абрєвіатури:

- слово «Бог», а відтак і похідні від нього слова, писати з великої букви;
- в абрєвіатурах УПЦ МП, УПЦ КП, УАПЦ, УГКЦ, УЛЦ та ін. всі букви пишемо великими, при цьому МП і КП відокремлювати від УПЦ пропуском, а не дефісом чи ж вмщувати в дужки;
- у назвах Церков і великих релігійних спільнот всі слова писати з великої літери (Українська Греко-Католицька Церква, Українська Православна Церква Московського Патріархату, Вселенське Православ'я і т.п.);
- писати не «Давня Русь», а «Київська Русь», а то й просто «Русь», бо ж «Давньої Русі» як такої не було;
- до УПЦ додавати обов'язково МП, а не «в єдності» чи ще щось подібне;
- писати з великої букви слова «Схід», «Західна Україна», «Східна Церква», «Південь України» і т.п.;
- слова «Папа» і «Понтифік» писати з великої букви;
- ім'я Патріарха Московського писати Кирило, а не Кіріл;
- якщо вживане вами слово «земля» означає «планета», то його писати з великої літери, а якщо територію чи ґрунт – з малої;
- якщо слово «церква» позначає храм чи парафію, то його писати з малої літери, а якщо релігійну спільноту, то з великої;
- весь текст статті друкувати одним шрифтом і не вирізняти щось кольором, не допускати в тексті будь-яких виділень, виокремлень;
- оскільки вживане буквосполучення РКЦ – Римо-Католицька Церква – не чітко фіксує територіальне розміщення Церкви (чи то РКЦ як світовий феномен, а чи ж римо-католицьку спільноту України), то коли мова йде про діяльність цієї конфесії як української спільноти, писати РКЦУ;
- не «українська влада» а «влада України», не «українське Православ'я», а «Православ'я України», не «українські баптисти», а баптисти України» і т.п.;
- українськими є ті релігійні спільноти, які у своїй діяльності зорієнтовані на незалежність України, її відродження, відокремлення від колонізаторства сусідів тощо.

3. Слова й словосполучення:

- пишемо «Російська Православна Церква», а не її іменування Сталінім «Руська», а до XVIII століття її йменувати «Московська»;
- вживати категоріальне слово «відносини», а не якісь там «стосунки»;
- в одному й тому ж реченні не вживати декілька разів **І, Та, Й**, а урізноманітнювати ними його;
- відрізняти при вживанні терміни «отже», «відтак», «таким чином», «то ж», «так»;
- «священик» пишеться з одним Н, а «священнослужитель» – з двома;
- не допускати російських кальок при перекладі;
- не «спадкоємність», а «наступність»; не «не дивлячись», а «незважаючи»; не «в якості», а просто «як»; не «представлення», а «уявлення»; не «схожість», а «подібність»; не «головним чином», а «переважно»; не «відмітити», а «відзначити»; не «виключно», а «винятково»; не «в кінцевому рахунку», а «зрештою»; не «в першу чергу», а «насамперед» чи ж «зрештою»; не «руський мир», а «русский мир», а то й «російський світ»; не «трактувати», а «тлумачити»; звертатися не «**по** допомогу», а «**за** допомогою» та ін.

4. Посилання:

- посилання давати внизу сторінок (на нижньому колонтитулі чи нижньому полі) з наступною зростаючою їх нумерацією – 1, 2, 3, 4 і т.д.;
- у посиланні спочатку давати прізвище, ініціали (якщо їх декілька, то через кому), ставити крапку, далі – назва праці, крапка, тире, місто видання, крапка/кома, без зазначення видавництва, рік, крапка й тире, сторінки (якщо то є стаття, розділ чи ще щось з якоїсь праці, то ставимо після автора і назви цитованого дві косі, даємо назву великої праці, місце її видання, крапка/кома, тире, сторінки, крапка) (наприклад: Бабій М.Ю. Правові аспекти місіонерської діяльності в Україні // Нові релігії України. – К., 2010. – С. 262-268);
- якщо цитується декількатомне видання, то том ставити перед місцем і роком видання (– Т.5. –); в цитованих ЗМІ після автора і назви джерела ставити дві косі, називати ЗМІ, ставити крапку і тире, далі йде рік, крапка й тире, номер видання, крапка/тире, сторінка; пишемо велике С., а не мале; при повторному цитуванні джерел не вказувати автора і називати їх, а писати «там само», далі – крапка, тире і сторінка; ініціали цитованого автора давати після прізвища;
- не захоплюватися цитуванням, бо ж тоді то є реферат, але водночас й не красти з Інтернету без посилань чужі думки, цілі абзаци, а то й сторінки (останнім часом дехто захоплюється таким злодійством, а редколегія вже володіє засобами розпізнавання таких крадіжок і надіслані статті без попередження автора друкувати не буде);
- скорочено даємо лише міста Київ – К., Львів – Л., Москва – М., Санкт-Петербург – СПб, назву інших міст писати повністю;

- якщо автор не читав особисто цитоване іноземне джерело, а взяв з чужого тексту, то не списувати в останнього його іноземну назву, а писати з посиланням на це джерело, зазначивши «Цит. за.»;
- на біблійні і коранічні книги посилатися в тексті статті із скороченою назвою цієї книги, цифрою розділу, двокрапка і далі цифра вірша (Мк. 6:12);
- цитувати «фруктів», а не «ягідок», як це дехто робить з метою збільшення кількості цитованих джерел;
- якщо в тексті подається фрагмент праці, цитата якогось іншого науковця, то потрібно якимось зреагувати на його думки словами «ми згодні...», «як слушно наголошує...», «думка... такого-то викликає низку заперечень» і т.п.;
- при цитуванні томованого джерела після його назви писати напр. «В 2-х т.».

Редакційна комісія всіх видань Відділення просить не допускати «вольницю», бо ж тоді не будете знаходити свої статті у наших видруках. Коштів на різні редагування Відділення не має.

Найтипівіші вади надісланих до нас рукописів статей:

- невдала стилістика в побудові суджень; незграбні переклади з інших мов цитованого;
- злодійство думок і видрук чужого під своїм ім'ям;
- невідмежування богословського матеріалу від релігієзнавчого, богословських оцінок від релігієзнавчих;
- дріб'язковість тематики;
- незнання того, де має бути кома, тире, двокрапка;
- відсутність коротких анотацій, зазначення актуальності обраної теми, її дослідженості, методів дослідження тощо;
- видрук тексту без абзаців;
- нестандартне, як для наших видань, оформлення цитування;
- описове, а не дискусійне, новаторське подання матеріалу;
- підлещування перед знаменитостями, кивання в причетність до дослідження ваших проблем тих, кому вони навіть не снилися;
- довільне виокремлення різними шрифтами чи то окремих абзаців, а чи ж авторів або джерел;
- довільне оформлення цитування біблійних джерел;
- оформлення цитування так, як це кожному забагнеться;
- недотримання обсягу поданої до друку статті – більше 0,5 д.а.;
- неврахування того, що ми друкуємо матеріали лише релігієзнавчого змісту;
- друкуються у нас лише наукові статті, а не науково-популярні чи публіцистичні. Є й інші: у кожному матеріалі свої.

А.Колодний, П.Павленко

3. КОДУВАННЯ ДИСЕРТАЦІЙ (НАУКОВИХ СТАТЕЙ, МОНОГРАФІЙ)

УДК. 21 РЕЛІГІЯ, АТЕЇЗМ⁶

21.01 Загальні питання наукового атеїзму та релігієзнавства УДК 21

- 21.01.09 Історія вивчення наукового атеїзму та релігієзнавства. Персоналії УДК 211.5 (091); 27
- 21.01.11 Сучасний стан УДК 21:001.12
- 21.01.13 Наукові товариства, конференції, з'їзди, конгреси, симпозиуми УДК 21.061.2/4; 26
- 21.01.21 Організація науково-дослідних робіт УДК 21:001.89
- 21.01.29 Інформаційна діяльність УДК 211:002

21.07 Атеїзм та вільнодумство УДК 211.5

- 21.15 Окремі релігії, церкви та культу УДК 23/29
- 21.15.09 Виникнення релігій та їх ранні форми УДК 21(091)
- 21.15.21 Політеїстичні релігії та атеїзм стародавнього світу УДК 21(091)
- 21.15.31 Індуїзм УДК 294.5
- 21.15.41 Буддизм. Дзен-буддизм УДК 294.3
- 21.15.45 Конфуціанство. Даосизм УДК 299.512/.513
- 21.15.47 Іслам УДК 297
- 21.15.51 Іудаїзм УДК 296
- 21.15.61 Християнство УДК 23/28
- 21.15.69 Інші релігії та культу УДК 299
- 21.21 Проблеми релігійної свідомості УДК 21:13
- 21.21.21 Психологія релігії УДК 21:159.9
- 21.21.25 Моральність та релігія УДК 21:172.3
- 21.21.31 Проблеми релігійності УДК 21:172.3

21.31 Філософія та релігія УДК 21:14

- 21.31.35 Філософія релігії УДК 21::14
- 21.31.41 Релігійна філософія УДК 140.8:21 Див.також 02.71 Філософія релігії та атеїзму
- 21.31.51 Теологія УДК 21
- 21.31.55 Соціологія релігії УДК 21:314 Екв. 04.51.59

⁶ Кодування дисертацій: УДК. 21 Релігія, атеїзм // Українське релігієзнавство: Бюлетень Української Асоціації релігієзнавців і Відділення релігієзнавства Інституту філософії НАНУ. - №53. - 2010. - С. 196-197.

21.41 Релігія, церкви і суспільство УДК 21:316.3

- 21.41.25 Соціально-політична теорія і практика церков УДК 21.001
- 21.41.31 Філософсько-теологічна суспільна теорія УДК 21
- 21.41.35 Відношення церков і філософсько-теологічних шкіл до марксизму та комунізму УДК 21.009:141.82
- 21.41.41 Релігії, церкви і політика УДК 21.009:322
- 21.41.45 Церква і держава УДК 21.009:322
- 21.41.51 Відношення церкви і філософсько-теологічних шкіл до проблеми війни та миру УДК 21.009:327.5
- 21.41.55 Відношення релігій та церков до національно-визвольного руху, до національних та расових проблем УДК 21.009:327.3
- 21.41.61 Релігія, наука і техніка УДК 21.009:001 Див. також 12.21.51 Наука та релігія
- 21.41.63 Релігія, культура і просвіта УДК 21.009:008; 21.009:37
- 21.41.65 Релігія і мистецтво УДК 21.009:7
- 21.41.67 Релігія і проблема людини УДК 21.009:316.37
- 21.41.69 Діалог християн і марксистів УДК 21.009:141.82

21.61 Організаційно-практична діяльність церков УДК 21; 26

- 21.61.21 Питання богослужіння та обрядовості УДК 26
- 21.61.31 Церковні та клерикальні організації. Церковне право. Релігійні учбові заклади УДК 26; 26:37; 348
- 21.61.41 Взаємовідносини поміж церквами та релігіями. Екуменічний рух УДК 26.009; 21.009

21.91 Історія атеїзму, релігій та церков УДК 211.5(091)